

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»

Соціологія

Комплексні контрольні завдання для здобувачів освітньо-професійного рівня
фаховий молодший бакалавр всіх спеціальностей денної форми навчання

Любешів 2023

До друку

Голова методичної ради ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

_____ Герасимик-Чернова Т.П.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій коледжу

Бібліотекар _____ М.М. Демих

Затверджено методичною радою ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

протокол № _____ від «_____» _____ 2023 р.

Рекомендовано до видання на засіданні циклової (методичної) комісії викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту України

протокол № _____ від «_____» _____ 2023р.

Голова циклової (методичної) комісії _____ Кравчик Л.М.

Укладач: _____ С.С. Мацерук, викладач вищої категорії

Рецензент: _____

Відповідальний за випуск: _____ С.С. Мацерук, викладач вищої категорії

Соціологія [Текст]: Методичні вказівки до виконання контрольних завдань для здобувачів освітньо-професійного рівня фаховий молодший бакалавр всіх спеціальностей денної форми навчання/ уклад. С.С.Мацерук. – Любешів: Любешівський технічний фаховий коледж Луцького НТУ, 202

Методичне видання складене відповідно до діючої програми курсу «Соціологія» з метою контролю та засвоєнням основних розділів дисципліни, містить тестові завдання до кожної з тем, різнорівневі завдання та перелік рекомендованої літератури.

Різнорівневі завдання

Варіант 1

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?
 - а) вчення про спільноти;
 - б) наука про поведінку людини;
 - в) вчення про структуру суспільства;
 - г) наука про суспільство;
2. Соціологія як наука про суспільство виникла:
 - а) після Другої світової війни;
 - б) у першій половині 19 ст.;
 - в) у 18 ст.
3. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.
4. Наведіть типологію суспільства за параметром "спосіб виробництва матеріальних благ".
5. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:
 - а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);
 - б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);
 - в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);
 - г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);
 - ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).
- А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.
6. Соціалізація, навчання і виховання – що схожого і відмінного між цими процесами?
7. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Дайте визначення поняття «соціальний інститут». Чим відрізняється воно від соціальної групи?

9. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади процесу деінституціоналізації, який відбувається в сучасному українському суспільстві.

10. Дайте визначення елементів культури: традиції, звичаї, ритуали, норми, цінності.

11. Що таке етносоціологія? Розкрийте її предмет дослідження, основні поняття і функції.

12. Що означає поняття „політика”?

13. Як у зарубіжній, так і у вітчизняній соціології відбулася зміна парадигм у вивченні сім'ї. Нині аналіз сім'ї як соціального інституту поступається місцем дослідженням її групових характеристик. Назвіть і розкрийте причини, що зумовили зміщення акцентів у соціологічному дослідженні сім'ї.

14. Визначте типи сімейних структур за параметрами за формою шлюбу і розкрийте їх основні ознаки.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за змістом діяльності. Прокоментуйте їх.

Варіант 2

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія – це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що вивчає особливості психіки людини;

3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;

5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;

6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин/

2. Хто ввів у науковий обіг термін «соціологія»?

a) М.Вебер;

b) К.Маркс;

c) Е.Дюркгейм;

d) О.Конт.

3. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

4. Наведіть типологію суспільства за параметром "технологічні перевороти". Визначте тип українського суспільства за цим параметром.

5. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

6. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

7. Американський вчений А.Маслоу запропонував таку класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

8. Що означає поняття соціальної ролі?

9. Що означає групова горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Функціональні та дисфункціональні інститути. Як це треба розуміти? Чи є в структурі сучасного українського суспільства інститути, які більшою мірою дисфункціональні, ніж функціональні? Якщо є, назвіть їх і аргументовано доведіть, що вони є саме такими.

11. Розкрийте типи соціальних конфліктів за вказаними параметрами:

— за причинами;

— за складом сторін, що конфліктують;

— за динамікою розвитку.

12. Культурна динаміка описує зміни або модернізацію рис культури у часі і просторі. Прокоментуйте, як відбуваються зміни в культурі і які механізми цих змін?

13. Які існують точки зору на походження та існування етносів? Що таке етногенез?

14. Як відомо, виокремлюють два рівня функціонування політичної свідомості. Вкажіть їх: а) політична психологія; б) політична практика; в) політична ідеологія.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за суб'єктом відносин.

Варіант 3

1. У соціології немає однозначного визначення її предмета. Найвідоміші спеціалісти в галузі соціології дають своєрідні його трактовки (відомо до 100 визначень соціології), але всі вони мають право на своє існування, тому що в кожному із них є характеристика соціології, яка відображає специфічний соціологічний кут зору на суспільство і людину, що відрізняє соціологію від інших суспільних наук. Віднайдіть цю постійну соціологічну характеристику в запропонованих варіантах визначень соціології:

соціологія – наукове пізнання суспільства та суспільних відносин;

соціологія – наука про суспільство, яке є вищим продуктом природи;

соціологія – наука про соціальні спільноти та соціального індивіда як об'єкта і суб'єкта суспільних відносин;

соціологія – наука про соціальні закони і закономірності організації, розвитку і функціонування соціальних систем та шляхи, форми і методи реалізації цих законів у діях, взаємодії особистостей і соціальних спільнот;

соціологія – наука, що досліджує соціальну поведінку, мотиви і причини цієї поведінки;

соціологія – наука про соціальні відносини як механізм взаємозв'язку і взаємодії між особистостями, спільнотами, між суспільством і особистостями, між суспільством і спільнотами;

соціологія – наука, яка вивчає найбільш загальні родові властивості соціальних явищ.

2. Наведіть типологію суспільства за параметром культури. Визначте тип українського суспільства за цим параметром.

3. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів".

4. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

5. Розкрийте суть процесу інтеріоризації і вкажіть, яку роль вона відіграє у соціалізації молоді і зрілої людини?

6. Як Ви розумієте поняття рольового конфлікту?

7. Порівняйте: класовий підхід до аналізу соціальної структури суспільства і теорію стратифікації. В чому відмінності цих підходів?

8. Проаналізуйте основні положення соціології Г.Спенсера і покажіть її сильні сторони.

9. Як відбувається процес інституціоналізації? У чому полягає значення кожного з етапів цього процесу? Коли процес інституціоналізації можна вважати завершеним?

10. Наведіть та охарактеризуйте стадії конфліктів.

11. Який механізм утворення і засвоєння соціокультурних норм і цінностей?
12. Наведіть та охарактеризуйте основні способи утворення етносів.
13. Влада – центральна категорія політичної науки. Як це позначається на визначенні сутності політики як основного питання наук, що її вивчають?
14. Охарактеризуйте структуру політичної свідомості.
15. «Праця» і «робота» – тотожні поняття? Якщо ні, в чому полягає їх відмінність? Аргументуйте свою відповідь.

Варіант 4

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія – це наука:
 - 1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;
 - 2) що вивчає особливості психіки людини;
 - 3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;
 - 4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;
 - 5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;
 - 6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин;
 - 7) про теоретичну діяльність у галузі права й практики застосування права.
2. Хто ввів у науковий обіг термін «соціологія»? а) М.Вебер; б) К.Маркс; в) Е.Дюркгейм; г) О.Конт.
3. Сьогодні соціологія зайняла чільне місце серед вузівських дисциплін. Як Ви думаєте, чому необхідно вивчати соціологію? Як соціологічні знання впливають на процес формування людини, на її становлення як громадянина і спеціаліста?
4. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.
5. Розкрийте суть органічної і неорганічної модернізації суспільства.
6. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А. Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

7. Що означає «деградація особистості»? Які процеси вона включає? Які можуть бути особистісні і суспільні причини цього явища? Які його соціальні наслідки?

8. Що являє собою соціальний клас? Які основні концептуальні підходи до інтерпретації поняття «клас»? Ви знаєте?

9. Що означає індивідуальна вертикальна висхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Від чого залежить динаміка соціальних інститутів і організацій? Що зумовлює їх появу, зникнення або модернізацію?

11. Розкрийте зміст основних функцій культури та її роль у сучасному суспільстві.

12. Що означає поняття подвійної національної свідомості?

13. Як називається процес засвоєння людиною або групою норм та цінностей політичної культури? а) політична адаптація; б) політична інтеграція; в) політична соціалізація.

14. Визначте типи сімейних структур за параметром родоводу і наслідування майна і розкрийте їх основні ознаки.

15. Розкрийте соціальні аспекти та функції інженерної праці.

Варіант 5

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?

а) вчення про спільноти;

б) наука про поведінку людини;

в) вчення про структуру суспільства;

г) наука про суспільство;

2. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

3. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

4. Які етапи соціалізації Ви можете назвати? Дайте їх визначення.

5. Що означає поняття статусного набору?

6. У соціології соціальну стратифікацію розглядають одночасно як процес і як результат соціального розшарування елементів соціальної структури. Охарактеризуйте:

а) як процес — це ...

б) як результат — це ...

7. Що означає індивідуальна вертикальна нисхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Як пов'язані індивідуальні ролі з інституціональною поведінкою? Розкрийте цей зв'язок на конкретних прикладах.

9. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади.

10. Які функції виконують соціальні конфлікти в суспільній системі?

11. Охарактеризуйте основні форми, види і рівні культури.

12. Соціологія розрізняє чотири головні типи взаємодії між етнічними групами: геноцид, асиміляція, сегрегація та інтеграція. Охарактеризуйте їх і наведіть приклади.

13. Що являє собою структура влади? Назвіть її елементи.

14. Однією з важливих функцій груп інтересів є артикуляція інтересів. Артикуляція інтересів — це:

а) узгодження інтересів;

б) мобілізація інтересів;

в) перетворення масових вимог у чіткі формулювання та гасла.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за ступенем регламентованості відносин. Прокоментуйте їх.

Варіант 6

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія – це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що вивчає особливості психіки людини;

3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;

5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;

6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин;

7) про теоретичну діяльність у галузі права й практики застосування права.

2. Що таке система якостей суспільства? Як вона утворюється? Наведіть приклади.

3. Наведіть типологію суспільств за політичним режимом. Визначте тип українського суспільства за цим параметром.

4. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів". Розкрийте позитивні і негативні сторони цього процесу.

5. Чому процес соціалізації безперервний і триває протягом всього життя людини?

6. Що означає групова вертикальна нисхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

7. Назвіть найбільш відомих соціологів кінця 19 – початку 20 ст. і охарактеризуйте їх внесок у розвиток соціологічної думки.

8. Дайте визначення поняття «соціальний інститут». Чим відрізняється воно від соціальної групи?
9. Існує п'ять стилів поведінки в ситуації конфлікту. Назвіть їх і дайте характеристику.
10. Який механізм утворення і засвоєння соціокультурних норм і цінностей?
11. В чому різниця понять „легітимність” й „легальність” влади?
12. Як називається ухиляння від виборів:
- а) абсентеїзм; б) пасивність.
13. Визначте типи сімейних структур за соціальним походженням подружжя і розкрийте їх основні ознаки.
14. Охарактеризуйте зміст соціальних резервів праці та розкрийте механізм їх використання.
15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за способом спілкування. Прокоментуйте їх.

Варіант 7

1. Доля науки соціології в нашій країні виявилася досить складною. Після 1920-х років вона фактично припинила своє існування. Наукові дослідження в галузі соціології неухильно згорталися, викладання цього курсу було припинено, спеціальна література не видавалась. І лише починаючи з кінця 1980-х років почався процес її відродження. Чому історичний шлях цієї науки в нашій країні був таким драматичним?
2. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.
3. Розкрийте суть органічної і неорганічної модернізації суспільства.
4. Американський вчений А. Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:
- а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);
- б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);
- в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);
- г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);
- ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

5. Розкрийте суть процесу інтеріоризації і вкажіть, яку роль вона відіграє у соціалізації молоді і зрілої людини?

6. Що означає поняття соціальної ролі?

7. Що означає групова вертикальна висхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Розкрийте суть і значення «розуміючої соціології» М.Вебера. Наведіть веберівське визначення соціальної дії. В чому полягає різниця між традиційною, формально-раціональною та ціннісно-орієнтованою соціальною дією?

9. Принципове значення має стратегія виходу з конфлікту, тобто певна лінія поведінки опонентів на завершальному етапі. Визначають кілька основних стратегій: суперництво, компроміс, співробітництво, пристосування та уникнення або ухилення від вирішення проблем. Охарактеризуйте ці стратегії.

10. В культурі сучасного суспільства існує багато субкультур. Що таке субкультура? Які субкультури Ви знаєте? Які причини виникнення і розвитку субкультур?

11. Що таке етнічна група? Чим відрізняється етнічна нація від етнічної групи?

12. Німецький соціолог М. Вебер вказував, що будь-яка влада потребує самовиправдання, визнання та підтримки. Що означає введений ним термін „легітимність“?

13. Визначте типи сімейних структур за кількістю членів сім'ї і розкрийте їх основні ознаки.

14. Розкрийте зміст і особливості категорій «ставлення до праці» і «мотивація праці».

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за змістом діяльності. Прокоментуйте їх.

Варіант 8

1. Згрупуйте структурні елементи соціології (мікросоціологія, фундаментальна соціологія, емпірична соціологія, мезосоціологія, теоретична соціологія, мікросоціологія, прикладна соціологія) за наступними параметрами:

за рівнем соціологічного знання;

за рівнем одержання соціологічного знання;

за цілями і завданнями соціологічного дослідження.

2. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

3. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

4. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

5. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

6. Що означає «деградація особистості»? Які процеси вона включає? Які можуть бути особистісні і суспільні причини цього явища? Які його соціальні наслідки?

7. Як Ви розумієте поняття рольового конфлікту?

8. Порівняйте: класовий підхід до аналізу соціальної структури суспільства і теорію стратифікації. В чому відмінності цих підходів?

9. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Охарактеризуйте коло соціологічних зацікавлень українського громадського діяча і вченого М.Драгоманова.

11. Як відбувається процес інституціоналізації? У чому полягає значення кожного з етапів цього процесу? Коли процес інституціоналізації можна вважати завершеним?

12. В чому полягають відмінності традицій від звичаїв?

13. Існують різні класифікації та типологізації політичних режимів. Назвіть найбільш поширену та розкрийте її відмінності.

14. Наведіть визначення та розкрийте зміст поняття „політична ідеологія”.

15. Підприємство – це певний соціальний інститут. Розкрийте його структуру і механізм соціальної дії.

Варіант 9

1. Згрупуйте структурні елементи соціології (мікросоціологія, фундаментальна соціологія, емпірична соціологія, мезосоціологія, теоретична соціологія, мікросоціологія, прикладна соціологія) за наступними параметрами:

за рівнем соціологічного знання;

за рівнем одержання соціологічного знання;

за цілями і завданнями соціологічного дослідження.

2. Назвіть найбільш відомих українських соціологів кінця 19 ст. — першої чверті 20 ст. і охарактеризуйте їх внесок у розвиток соціологічної думки.

3. Що таке система якості суспільства? Як вона утворюється? Наведіть приклади.

4. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів". Розкрийте позитивні і негативні сторони цього процесу.

5. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

6. Соціалізація, навчання і виховання – що схожого і відмінного між цими процесами?

7. Чим визначається соціальна роль?

8. Що являє собою соціальний клас? Які основні концептуальні підходи до інтерпретації поняття «клас» Ви знаєте? Дайте характеристику і покажіть:

а) спільні риси;

б) специфічні відмінності кожного з них.

9. Що означає групова горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади процесу деінституціоналізації, який відбувається в сучасному українському суспільстві.

11. Розкрийте типи соціальних конфліктів за вказаними параметрами:

— за причинами;

— за складом сторін, що конфліктують;

— за динамікою розвитку.

12. Як Ви розумієте комерціалізацію культури? Як впливає ринок і комерціалізація на механізми передачі соціокультурних цінностей?

13. Наведіть та охарактеризуйте основні способи утворення етносів.

14. Які соціальні функції виконує політична свідомість?

15. Трудовий колектив є, з одного боку, різновидом соціального інституту, а з іншого – соціальною спільнотою. Розкрийте їх сутність.

Варіант 10

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?

а) вчення про спільноти;

б) наука про поведінку людини;

в) вчення про структуру суспільства;

г) наука про суспільство;

2. Розкрийте суть поняття "соціологічний стиль мислення". Як Ви думаєте, навіщо він потрібний сучасній людині і яку роль покликаний відігравати в її житті?

3. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

4. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А. Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

5. Назвіть етапи соціалізації та охарактеризуйте їх суть.

6. У соціології соціальну стратифікацію розглядають одночасно як процес і як результат соціального розшарування елементів соціальної структури. Охарактеризуйте:

а) як процес — це ...

б) як результат — це ...

7. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Охарактеризуйте новітні теоретичні пошуки в соціології і розкрийте її перспективи.

9. Як пов'язані індивідуальні ролі з інституціональною поведінкою? Розкрийте цей зв'язок на конкретних прикладах.

10. Наведіть та охарактеризуйте стадії конфліктів.

11. Що являє собою культура як соціальний феномен? Поясніть, у чому полягає специфіка соціологічного підходу до вивчення культури?

12. Що означає поняття подвійної національної свідомості?

13. Назвіть основні функції політичної системи.

14. Політична соціалізація може бути визначена як:

А) внутрішня взаємодія між людьми зі схожими політичними переконаннями;

Б) процес формування індивідом політичної орієнтації та поглядів на проблеми навколишнього світу.

15. Дайте визначення і назвіть складові соціально-психологічного клімату трудового колективу.

Варіант 11

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?

а) вчення про спільноти;

б) наука про поведінку людини;

в) вчення про структуру суспільства;

г) наука про суспільство;

2. Соціологія як наука про суспільство виникла:

а) після Другої світової війни;

б) у першій половині 19 ст.;

в) у 18 ст.

3. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.

4. Наведіть типологію суспільства за параметром "спосіб виробництва матеріальних благ".

5. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

6. Соціалізація, навчання і виховання – що схожого і відмінного між цими процесами?

7. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Дайте визначення поняття «соціальний інститут». Чим відрізняється воно від соціальної групи?

9. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади процесу деінституціоналізації, який відбувається в сучасному українському суспільстві.

10. Дайте визначення елементів культури: традиції, звичаї, ритуали, норми, цінності.

11. Що таке етносоціологія? Розкрийте її предмет дослідження, основні поняття і функції.

12. Що означає поняття „політика”?

13. Як у зарубіжній, так і у вітчизняній соціології відбулася зміна парадигм у вивченні сім'ї. Нині аналіз сім'ї як соціального інституту поступається місцем дослідженням її групових характеристик. Назвіть і розкрийте причини, що зумовили зміщення акцентів у соціологічному дослідженні сім'ї.

14. Визначте типи сімейних структур за параметрами за формою шлюбу і розкрийте їх основні ознаки.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за змістом діяльності. Прокоментуйте їх.

Варіант 12

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія – це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що вивчає особливості психіки людини;

3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;

5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;

6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин/

2. Хто ввів у науковий обіг термін «соціологія»?

a) М.Вебер;

b) К.Маркс;

c) Е.Дюркгейм;

d) О.Конт.

3. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

4. Наведіть типологію суспільства за параметром "технологічні перевороти". Визначте тип українського суспільства за цим параметром.

5. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

6. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

7. Американський вчений А.Маслоу запропонував таку класифікацію потреб особистості:

a) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А. Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

8. Що означає поняття соціальної ролі?

9. Що означає групова горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Функціональні та дисфункціональні інститути. Як це треба розуміти? Чи є в структурі сучасного українського суспільства інститути, які більшою мірою дисфункціональні, ніж функціональні? Якщо є, назвіть їх і аргументовано доведіть, що вони є саме такими.

11. Розкрийте типи соціальних конфліктів за вказаними параметрами:

— за причинами;

— за складом сторін, що конфліктують;

— за динамікою розвитку.

12. Культурна динаміка описує зміни або модернізацію рис культури у часі і просторі. Прокоментуйте, як відбуваються зміни в культурі і які механізми цих змін?

13. Які існують точки зору на походження та існування етносів? Що таке етногенез?

14. Як відомо, виокремлюють два рівня функціонування політичної свідомості. Вкажіть їх: а) політична психологія; б) політична практика; в) політична ідеологія.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за суб'єктом відносин.

Варіант 13

1. У соціології немає однозначного визначення її предмета. Найвідоміші спеціалісти в галузі соціології дають своєрідні його трактовки (відомо до 100 визначень соціології), але всі вони мають право на своє існування, тому що в кожному із них є характеристика соціології, яка відображає специфічний соціологічний кут зору на суспільство і людину, що відрізняє соціологію від інших суспільних наук. Віднайдіть цю постійну соціологічну характеристику в запропонованих варіантах визначень соціології:

соціологія – наукове пізнання суспільства та суспільних відносин;

соціологія – наука про суспільство, яке є вищим продуктом природи;

соціологія – наука про соціальні спільноти та соціального індивіда як об'єкта і суб'єкта суспільних відносин;

соціологія – наука про соціальні закони і закономірності організації, розвитку і функціонування соціальних систем та шляхи, форми і методи реалізації цих законів у діях, взаємодії особистостей і соціальних спільнот;

соціологія – наука, що досліджує соціальну поведінку, мотиви і причини цієї поведінки;

соціологія – наука про соціальні відносини як механізм взаємозв'язку і взаємодії між особистостями, спільнотами, між суспільством і особистостями, між суспільством і спільнотами;

соціологія – наука, яка вивчає найбільш загальні родові властивості соціальних явищ.

2. Наведіть типологію суспільства за параметром культури. Визначте тип українського суспільства за цим параметром.

3. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів".

4. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

5. Розкрийте суть процесу інтеріоризації і вкажіть, яку роль вона відіграє у соціалізації молоді і зрілої людини?

6. Як Ви розумієте поняття рольового конфлікту?

7. Порівняйте: класовий підхід до аналізу соціальної структури суспільства і теорію стратифікації. В чому відмінності цих підходів?

8. Проаналізуйте основні положення соціології Г.Спенсера і покажіть її сильні сторони.

9. Як відбувається процес інституціоналізації? У чому полягає значення кожного з етапів цього процесу? Коли процес інституціоналізації можна вважати завершеним?

10. Наведіть та охарактеризуйте стадії конфліктів.

11. Який механізм утворення і засвоєння соціокультурних норм і цінностей?

12. Наведіть та охарактеризуйте основні способи утворення етносів.

13. Влада – центральна категорія політичної науки. Як це позначається на визначенні сутності політики як основного питання наук, що її вивчають?

14. Охарактеризуйте структуру політичної свідомості.

15. «Праця» і «робота» – тотожні поняття? Якщо ні, в чому полягає їх відмінність? Аргументуйте свою відповідь.

Варіант 14

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія – це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що вивчає особливості психіки людини;

3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;

5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;

6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин;

7) про теоретичну діяльність у галузі права й практики застосування права.

2. Хто ввів у науковий обіг термін «соціологія»? а) М.Вебер; б) К.Маркс; в) Е.Дюркгейм; г) О.Конт.

3. Сьогодні соціологія зайняла чільне місце серед вузівських дисциплін. Як Ви думаєте, чому необхідно вивчати соціологію? Як соціологічні знання впливають на процес формування людини, на її становлення як громадянина і спеціаліста?

4. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.

5. Розкрийте суть органічної і неорганічної модернізації суспільства.

6. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А. Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

7. Що означає «деградація особистості»? Які процеси вона включає? Які можуть бути особистісні і суспільні причини цього явища? Які його соціальні наслідки?

8. Що являє собою соціальний клас? Які основні концептуальні підходи до інтерпретації поняття «клас»? Ви знаєте?

9. Що означає індивідуальна вертикальна висхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Від чого залежить динаміка соціальних інститутів і організацій? Що зумовлює їх появу, зникнення або модернізацію?

11. Розкрийте зміст основних функцій культури та її роль у сучасному суспільстві.

12. Що означає поняття подвійної національної свідомості?

13. Як називається процес засвоєння людиною або групою норм та цінностей політичної культури? а) політична адаптація; б) політична інтеграція; в) політична соціалізація.

14. Визначте типи сімейних структур за параметром родоводу і наслідування майна і розкрийте їх основні ознаки.

15. Розкрийте соціальні аспекти та функції інженерної праці.

Варіант 15

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?

- а) вчення про спільноти;
- б) наука про поведінку людини;
- в) вчення про структуру суспільства;
- г) наука про суспільство;

2. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

3. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

4. Які етапи соціалізації Ви можете назвати? Дайте їх визначення.

5. Що означає поняття статусного набору?

6. У соціології соціальну стратифікацію розглядають одночасно як процес і як результат соціального розшарування елементів соціальної структури. Охарактеризуйте:

а) як процес — це ...

б) як результат — це ...

7. Що означає індивідуальна вертикальна нисхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Як пов'язані індивідуальні ролі з інституціональною поведінкою? Розкрийте цей зв'язок на конкретних прикладах.

9. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади.

10. Які функції виконують соціальні конфлікти в суспільній системі?

11. Охарактеризуйте основні форми, види і рівні культури.

12. Соціологія розрізняє чотири головні типи взаємодії між етнічними групами: геноцид, асиміляція, сегрегація та інтеграція. Охарактеризуйте їх і наведіть приклади.

13. Що являє собою структура влади? Назвіть її елементи.

14. Однією з важливих функцій груп інтересів є артикуляція інтересів. Артикуляція інтересів — це:

а) узгодження інтересів;

б) мобілізація інтересів;

в) перетворення масових вимог у чіткі формулювання та гасла.

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за ступенем регламентованості відносин. Прокоментуйте їх.

Варіант 16

1. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених. Соціологія — це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що вивчає особливості психіки людини;

3) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

4) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізм і принципи їх взаємодії;

5) що досліджує історичний розвиток людського суспільства;

- 6) що вивчає історично визначену сукупність суспільно – виробничих відносин;
- 7) про теоретичну діяльність у галузі права й практики застосування права.
2. Що таке система якості суспільства? Як вона утворюється? Наведіть приклади.
3. Наведіть типологію суспільств за політичним режимом. Визначте тип українського суспільства за цим параметром.
4. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів". Розкрийте позитивні і негативні сторони цього процесу.
5. Чому процес соціалізації безперервний і триває протягом всього життя людини?
6. Що означає групова вертикальна нисхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.
7. Назвіть найбільш відомих соціологів кінця 19 – початку 20 ст. і охарактеризуйте їх внесок у розвиток соціологічної думки.
8. Дайте визначення поняття «соціальний інститут». Чим відрізняється воно від соціальної групи?
9. Існує п'ять стилів поведінки в ситуації конфлікту. Назвіть їх і дайте характеристику.
10. Який механізм утворення і засвоєння соціокультурних норм і цінностей?
11. В чому різниця понять „легітимність” й „легальність” влади?
12. Як називається ухилення від виборів:
а) абсентеїзм; б) пасивність.
13. Визначте типи сімейних структур за соціальним походженням подружжя і розкрийте їх основні ознаки.
14. Охарактеризуйте зміст соціальних резервів праці та розкрийте механізм їх використання.
15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за способом спілкування. Прокоментуйте їх.

Варіант 17

1. Доля науки соціології в нашій країні виявилася досить складною. Після 1920-х років вона фактично припинила своє існування. Наукові дослідження в галузі соціології неухильно згорталися, викладання цього курсу було припинено, спеціальна література не видавалась. І лише починаючи з кінця 1980-х років почався процес її відродження. Чому історичний шлях цієї науки в нашій країні був таким драматичним?
2. За якими ознаками об'єднання людей в соціології вважається суспільством? Назвіть ці ознаки і розкрийте їх зміст.

3. Розкрийте суть органічної і неорганічної модернізації суспільства.

4. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

5. Розкрийте суть процесу інтеріоризації і вкажіть, яку роль вона відіграє у соціалізації молоді і зрілої людини?

6. Що означає поняття соціальної ролі?

7. Що означає групова вертикальна висхідна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Розкрийте суть і значення «розуміючої соціології» М.Вебера. Наведіть веберівське визначення соціальної дії. В чому полягає різниця між традиційною, формально-раціональною та ціннісно-орієнтованою соціальною дією?

9. Принципове значення має стратегія виходу з конфлікту, тобто певна лінія поведінки опонентів на завершальному етапі. Визначають кілька основних стратегій: суперництво, компроміс, співробітництво, пристосування та уникнення або ухилення від вирішення проблем. Охарактеризуйте ці стратегії.

10. В культурі сучасного суспільства існує багато субкультур. Що таке субкультура? Які субкультури Ви знаєте? Які причини виникнення і розвитку субкультур?

11. Що таке етнічна група? Чим відрізняється етнічна нація від етнічної групи?

12. Німецький соціолог М. Вебер вказував, що будь-яка влада потребує самовиправдання, визнання та підтримки. Що означає введений ним термін „легітимність“?

13. Визначте типи сімейних структур за кількістю членів сім'ї і розкрийте їх основні ознаки.

14. Розкрийте зміст і особливості категорій «ставлення до праці» і «мотивація праці».

15. Наведіть типологію соціально-трудових відносин за змістом діяльності. Прокоментуйте їх.

Варіант 18

1. Згрупуйте структурні елементи соціології (мікросоціологія, фундаментальна соціологія, емпірична соціологія, мезосоціологія, теоретична соціологія, мікросоціологія, прикладна соціологія) за наступними параметрами:

за рівнем соціологічного знання;

за рівнем одержання соціологічного знання;

за цілями і завданнями соціологічного дослідження.

2. Що необхідно розуміти під цілісністю суспільства? За яких умов вона досягається і зберігається?

3. Який тип модернізації властивий сучасному українському суспільству?

4. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

5. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);

б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);

в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А.Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

6. Що означає «деградація особистості»? Які процеси вона включає? Які можуть бути особистісні і суспільні причини цього явища? Які його соціальні наслідки?

7. Як Ви розумієте поняття рольового конфлікту?

8. Порівняйте: класовий підхід до аналізу соціальної структури суспільства і теорію стратифікації. В чому відмінності цих підходів?

9. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Охарактеризуйте коло соціологічних зацікавлень українського громадського діяча і вченого М.Драгоманова.

11. Як відбувається процес інституціоналізації? У чому полягає значення кожного з етапів цього процесу? Коли процес інституціоналізації можна вважати завершеним?

12. В чому полягають відмінності традицій від звичаїв?

13. Існують різні класифікації та типологізації політичних режимів. Назвіть найбільш поширену та розкрийте її відмінності.

14. Наведіть визначення та розкрийте зміст поняття „ політична ідеологія”.

15. Підприємство – це певний соціальний інститут. Розкрийте його структуру і механізм соціальної дії.

Варіант 19

1. Згрупуйте структурні елементи соціології (мікросоціологія, фундаментальна соціологія, емпірична соціологія, мезосоціологія, теоретична соціологія, мікросоціологія, прикладна соціологія) за наступними параметрами:

за рівнем соціологічного знання;

за рівнем одержання соціологічного знання;

за цілями і завданнями соціологічного дослідження.

2. Назвіть найбільш відомих українських соціологів кінця 19 ст. — першої чверті 20 ст. і охарактеризуйте їх внесок у розвиток соціологічної думки.

3. Що таке система якостей суспільства? Як вона утворюється? Наведіть приклади.

4. Що потрібно розуміти під терміном "глобалізація соціальних і культурних процесів". Розкрийте позитивні і негативні сторони цього процесу.

5. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

6. Соціалізація, навчання і виховання – що схожого і відмінного між цими процесами?

7. Чим визначається соціальна роль?

8. Що являє собою соціальний клас ? Які основні концептуальні підходи до інтерпретації поняття «клас» Ви знаєте? Дайте характеристику і покажіть:

а) спільні риси;

б) специфічні відмінності кожного з них.

9. Що означає групова горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

10. Що таке деінституціоналізація? Чи суперечить вона процесу інституціоналізації? Наведіть приклади процесу деінституціоналізації, який відбувається в сучасному українському суспільстві.

11. Розкрийте типи соціальних конфліктів за вказаними параметрами:

- за причинами;
- за складом сторін, що конфліктують;
- за динамікою розвитку.

12. Як Ви розумієте комерціалізацію культури? Як впливає ринок і комерціалізація на механізми передачі соціокультурних цінностей?

13. Наведіть та охарактеризуйте основні способи утворення етносів.

14. Які соціальні функції виконує політична свідомість?

15. Трудовий колектив є, з одного боку, різновидом соціального інституту, а з іншого – соціальною спільнотою. Розкрийте їх сутність.

Варіант 20

1. Що означає слово "соціологія"? Оберіть правильне визначення серед запропонованих?

- а) вчення про спільноти;
- б) наука про поведінку людини;
- в) вчення про структуру суспільства;
- г) наука про суспільство;

2. Розкрийте суть поняття "соціологічний стиль мислення". Як Ви думаєте, навіщо він потрібний сучасній людині і яку роль покликаний відігравати в її житті?

3. «Чим примітивніше суспільство, тим більше схожості між індивідами, які його складають» (Е.Дюркгейм. Метод соціології). Як Ви розумієте це висловлювання?

4. Американський вчений А.Маслоу запропонував наступну класифікацію потреб особистості:

- а) фізіологічні та сексуальні (потреби у відтворенні, їжі, диханні, рухові, одязі, житлі, відпочинку);
- б) екзистенціальні (потреби у безпеці свого існування, впевненості у завтрашньому дні, стабільності суспільства, гарантованості праці);
- в) соціальні (потреби у приналежності до колективу, групи чи спільноти, у спілкуванні, турботі про інших та увазі до себе, в участі у спільній трудовій діяльності);

г) престижності (потреби у повазі з боку інших, визнання та високій оцінці своїх якостей, у службовому зростанні й високому статусі у суспільстві);

ж) духовні (потреби у самовираженні через творчість).

А. Маслоу розташував ці потреби за принципом ієрархії, поділивши їх на базові (вроджені) і похідні (набуті). Які потреби, на Вашу думку, він відніс до первинних (базових), а які до набутих (похідних). Яке практичне значення має дана класифікація потреб особистості.

5. Назвіть етапи соціалізації та охарактеризуйте їх суть.

6. У соціології соціальну стратифікацію розглядають одночасно як процес і як результат соціального розшарування елементів соціальної структури. Охарактеризуйте:

а) як процес — це ...

б) як результат — це ...

7. Що означає індивідуальна горизонтальна соціальна мобільність? Наведіть приклади.

8. Охарактеризуйте новітні теоретичні пошуки в соціології і розкрийте її перспективи.

9. Як пов'язані індивідуальні ролі з інституціональною поведінкою? Розкрийте цей зв'язок на конкретних прикладах.

10. Наведіть та охарактеризуйте стадії конфліктів.

11. Що являє собою культура як соціальний феномен? Поясніть, у чому полягає специфіка соціологічного підходу до вивчення культури?

12. Що означає поняття подвійної національної свідомості?

13. Назвіть основні функції політичної системи.

14. Політична соціалізація може бути визначена як:

А) внутрішня взаємодія між людьми зі схожими політичними переконаннями;

Б) процес формування індивідом політичної орієнтації та поглядів на проблеми навколишнього світу.

15. Дайте визначення і назвіть складові соціально-психологічного клімату трудового колективу.

Соціологія [Тести]: Комплексна контрольна робота(тести) для здобувачів освітньо-професійного рівня фаховий молодший бакалавр денної форми навчання всіх спеціальностей/ уклад. С.С. Мацерук. – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2019. – 31с.

Комп'ютерний набір і верстка : С.С.Мацерук

Редактор: С.С. Мацерук

Підписано до друку2019р.Формат А4.Гарн. Таймс.

Папір офіс. Гарн. Умовн. друк. арк. 3,5.

Обл..вид. арк. 3,4. Тираж 15 прим.

Інформаційно- видавничий відділ

Луцького національного технічного університету

43018 м. Луцьк. вул.. Львівська, 75

Друк – ІВВ Луцького НТУ

